

Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación

Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P04M125V01101	Teoría Política Contemporánea	1c	3
P04M125V01102	Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política	1c	3
P04M125V01103	Análise Política: Institucións, Actores e Procesos	1c	3
P04M125V01104	Temas Actuais na Política Internacional: Globalización e Procesos de Integración	1c	3
P04M125V01105	Paradigmas do Cambio Institucional: do Neoinstitucionalismo á Gobernanza	1c	3
P04M125V01106	Innovación Administrativa e Modelos de Xestión de Servizos Públicos	1c	3
P04M125V01107	A Dirección de Persoas como Eixo do Cambio nas Organizacións Públicas	1c	3
P04M125V01108	Liderado Público. Xestión de Persoas e Equipos de Alto Rendemento	1c	3
P04M125V01109	Políticas Públicas. Da Análise do Problema á Implementación	1c	3
P04M125V01110	Auditoría e Avaliación Pública	1c	3
P04M125V01201	Teoría e Técnicas de Negociación Sociopolítica: Xeración de Consenso e Confianza	2c	3
P04M125V01202	Novos Deseños Estratéxicos no Contexto do Goberno Electrónico	2c	3
P04M125V01203	Xestión de Coñecemento e Responsabilidade Social Corporativa	2c	3
P04M125V01204	Valor Público, Administración Financeira e Presupostaría	2c	3

P04M125V01205	Proceso de Análise I: Técnicas Cualitativas	2c	3
P04M125V01206	Proceso de Análise II: Técnicas Cuantitativas	2c	3
P04M125V01207	Xestión da Información e Metodoloxía para a Elaboración de Resultados	2c	3
P04M125V01208	Inglés Aplicado á Xestión Pública	2c	3
P04M125V01209	Traballo de Fin de Máster	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Teoría Política Contemporánea**

Materia	Teoría Política Contemporánea			
Código	P04M125V01101			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Cancela Outeda, Celso			
Profesorado	Cancela Outeda, Celso			
Correo-e	ccancela@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	<p>Esta materia ten por obxectivo principal ofrecer unha panorámica das correntes da teoría política normativa contemporánea (liberalismo, marxismo, comunitarismo, nacionalismo, multiculturalismo, teoría de xénero e pensamento verde) que marcaron os debates teóricos nas últimas cinco décadas.</p> <p>Dunha banda, o estudo da Teoría política permite desenvolver unha perspectiva crítica para a comprensión dos problemas fundamentais das democracias contemporáneas e, doutra banda, serve descubrir os presupostos (filosóficos, éticos, políticos...) subxacentes nos arranxos institucionais e nas políticas públicas das democracias contemporáneas. Trátase, por tanto, dun exercicio de depuración de argumentos, ideas e conceptos políticos que permitan enriquecer conceptos e o vocabulario cos que pensar e avaliar a acción política hoxe.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CG3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CE3	Coñecer as principais teorías políticas contemporáneas de xeito exhaustivo.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer as principais teorías políticas contemporáneas de forma exhaustiva.	CE3
Realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	CG3
Realizar unha investigación e análises críticas de forma autónomo no campo das ciencias sociais.	CB1 CT2 CT5

Contidos

Tema	
1. Que é a Teoría política contemporánea?	1.1. A Teoría política no marco da Ciencia política.
Principais enfoques	1.2 Aproximación aos principais enfoques
	1.2.1 Liberalismo contemporáneo
	1.2.3 Comunitarismo
	1.2.4 Multiculturalismo
	1.2.5 Feminismo
	1.2.6 Ecoloxismo
	1.2.7 Cosmopolitismo
	1.2.8 Outros

2. A Teoría política en acción: tendencias, debates e implicacións

- 2.1. A era dixital e as tecnoloxías exponenciais
- 2.2. Os desafíos e implicacións para a...
  - 2.2.1. Política
  - 2.2.2. Estado
  - 2.2.3. Comunidade
  - 2.2.4. Democracia
  - 2.2.5. Principios políticos
  - 2.2.6. Administración e xestión pública

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	16	16
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Resolución de problemas	0	16	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e tutorías online
Resolución de problemas	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	40	CB1	CE3	CT2
Resolución de problemas	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.	60	CB1	CG3	CE3 CT2

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que de estas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.

- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Chuliá, E.-Vinicio, M., **La teoría política normativa. algunos detabes contemporáneos**, 1ª, MacGraw-Hill, 2010

Heywood, A, **Introducción a la Teoría política**, 1ª, Tirant lo blanch, 2010

Ferry, L, **La revolución transhumanista**, 1ª, Alianza, 2017

Gargarella, R., **Las teorías de la justicia después de Rawls**, 1ª, Paidós, 1999

Noah Harari, Y., **21 lecciones para el siglo XXI**, 1ª, Debate, 2018

Bibliografía Complementaria

Byung-Chul Han, **En el enjambre**, 1ª, Herder, 2014

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

□Esta asignatura impátese baixo a modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alerta sanitaria provocada polo COVID- 19□

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política**

Materia	Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política			
Código	P04M125V01102			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Ricoy Casas, Rosa María			
Profesorado	Ricoy Casas, Rosa María			
Correo-e	rricoy@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	U obxectivo principal de este bloque temático é facilitar a o alumno o estudo e a comprensión de unha serie de contidos temáticos relacionados con o paradigma de a gobernanza, e dentro de un contexto sociopolítico caracterizado por dous fenómenos que empezan a ser recorrentes dentro de os nosos sistemas democráticos: a corrupción e a desafección política.			

En o primeiro tema analízase a orixe, xustificación e posterior consolidación de o concepto de gobernanza, destacando a estreita relación existente entre a aparición de esta e a propia crise de gobernabilidade detectada en o seo de as nosas sociedades. Así mesmo, penetrámonos/penetrámonos en a definición de esta nova categoría ou paradigma, analizando o seu proceso de construción teórica e poñendo ao mesmo tempo de manifesto o seu total acomodo, utilidade e aplicación a as novas esixencias suscitadas tanto de orde política como epistemolóxico. Suscítase tamén a necesidade de proceder a unha revisión de algunhas de as categorías políticas e administrativas tradicionais (e todo iso como consecuencia de o impacto producido por a irrupción de o paradigma de a gobernanza, tanto en as nosas sociedades como en os nosos programas de investigación).

En o segundo tema, abórdanse fenómenos relacionados con as carencias ou desviacións de os nosos sistemas democráticos actuais, en especial a corrupción. Analizamos o uso ilegal de unha posición de poder político con o fin de proporcionar vantaxes particulares a individuos ou grupos e a desafección política. Ambas temáticas resultan importantes desde a óptica politolóxica e atópanse estrechamente relacionados. Resulta curioso que malia que a desafección de os cidadáns cara a a política non é un fenómeno novo, si o cariz que toma en a actualidade. O indicador máis claro é a crecente abstención que se rexistra en as eleccións. Esta desafección dáse ao mesmo tempo que unha gran adhesión cidadá a os sistemas democráticos. Nunca tivemos tanto interese por a democracia, pero crece a disconformidade de os cidadáns.

Desexamos que esta asignatura contribúa a facilitarvos unha maior comprensión de estes temas que forman parte de o núcleo central de a disciplina politolóxica, e que ademais están directamente relacionados con a problemática que afecta actualmente a as nosas sociedades democráticas. Ante calquera dúbida que poida xurdirvos en relación con esta asignatura non dubidedes en poñela en o noso coñecemento, para que podamos emendala o máis axiña posible.

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CG3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CE4	Coñecer os problemas asociados á práctica política nas democracias actuais.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse a a complexidade de formular xuízos a partir de unha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas a a aplicación de os seus coñecementos e xuízos	CB1

Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas CG3 a a aplicación de os seus coñecementos e xuízos.

Coñecer os problemas asociados a a práctica política en as democracias actuais. CE4

Habilidade de aprendizaxe autodirigido e traballo autónomo en o campo de as ciencias sociais. CT5

Contidos

Tema

Tema 1: A gobernanza.	<p>0. Introducción.</p> <p>1. Que queremos dicir cando dicimos gobernanza.</p> <p>2. A orixe: de a crise de gobernabilidade a a invención de a gobernanza.</p> <p>3. O proceso de construción teórica de a gobernanza. A gobernanza como goberno en rede.</p> <p>4. A gobernanza como alternativa a o modelo gerencialista (a Nova Xestión Pública).</p> <p>5. A gobernanza multinivel.</p> <p>6. A gobernanza como expresión de a política.</p> <p>7. A gobernanza, a relativización de o público e a permanencia de a política.</p> <p>8. A modo de recapitulación: a sustancia, a utilidade e os requisitos de a boa gobernanza.</p>
Tema 2: A gobernanza e a mellora da calidade democrática: o problema da corrupción e a desafección política	<p>0. Introducción.</p> <p>1. Corrupción Política.</p> <p>2. Desafección Política.</p> <p>3. A gobernanza e mellora da calidade democrática.</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	50	50
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoevaluación, visualización píulas e tutorías online, seguimento da realización do ensaio (recensión crítica)
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma (1 Traballo-Recensión Crítica sobre os temas -1 e 2- da materia).	100	CB1 CG3 CE4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A información sobre as actividades de avaliación está dispoñible no espazo da materia en Faitic. Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic. Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria. O alumnado terá opción de presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colgado da

plataforma. No caso concreto desta materia: A avaliación da convocatoria ordinaria e a convocatoria de xullo realizarase de igual modo; en base aos mesmos materiais, criterios e proba.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AGUILAR, L.F., **Gobernanza y Gestión Pública**, Fondo de Cultura Económica, 2006

BRUGUÉ, Q, **Nuevos Ayuntamientos, Concejales diferentes: del Gobierno de las Instituciones al Gobierno de las Redes**, nº7, Revista Española de Ciencia Política, 2002

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, F., **Los retos del buen gobierno en la administración local: transparencia y participación en el urbanismo**, AECPA-CONGRESO, 2009

MORATA, F. (ed.), **Gobernanza multinivel en la Unión Europea**, Tirant lo Blanch, 2004

PRATS i CATALÁ, J., **A los príncipes republicanos: gobernanza y desarrollo desde el republicanismo cívico**, INAP, 2006

TRANSPARENCIA INTERNACIONAL ESPAÑA, **Informe Global sobre la corrupción**, último doc

BAUMAN, Z. y BORDONI, C., **Estado de crisis**, Paidós, 2016

LAPUENTE, V., **El retorno de los chamanes**, Península, 2016

RAMÍO, C., **La Administración Pública del Futuro (Horizonte 2050). Instituciones, política, mercado y sociedad de la innovación.**, Tecnos, 2015

VVAA, **Europa de las regiones y el futuro federal de Europa. Balances y perspectivas de la gobernanza multinivel de la Unión Europea**, Dykinson, 2019

LACHAPPELLE, G. y OÑATE, P., **Federalismo, devolution y gobernanza multinivel**, Tirant lo Blanch, 2017

SUBIRATS, J., **Los dilemas de la gobernanza en un escenario de globalización**, 2019

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo a modalidade online. Xa que logo, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alarma sanitaria provocada pola COVID-19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Análise Política: Institucións, Actores e Procesos

Materia	Análise Política: Institucións, Actores e Procesos			
Código	P04M125V01103			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	López Mira, Álvaro Xosé			
Profesorado	López Mira, Álvaro Xosé			
Correo-e	almira@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Esta materia [Análise política: institucións, actores e procesos] (3 ECTS) -encadrada no Módulo 2: Política, Democracia e Goberno: Problemas e Tendencias actuais-, consta de catro temas. Como poderedes comprobar, estes pretenden aproximarvos a un conxunto de aspectos e cuestións básicas relacionadas coas institucións (formas de goberno), os actores políticos (partidos políticos e grupos de presión) e o proceso político (europeización). Con iso aspiramos a proporcionarvos algúns elementos do marco ou contexto no que desenvolven a súa actuación as administracións públicas que vos axude a obter unha comprensión adecuada e global. Noutras palabras, o descoñecemento dese escenario (e por conseguinte, das interaccións que se producen nel) por quen exerce labores de dirección e xestión pública poden repercutir na eficacia e eficiencia das accións públicas ou, simplemente, conducir ao fracaso.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
CG3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CE5	Coñecer o estado actual dos estudos en Ciencia política e da administración.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer o estado actual dos estudos en Ciencia política e da administración.	CE5
Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	CG3
Habilidade de aprendizaxe autodirixido e traballo autónomo no campo das ciencias sociais.	CT5
Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación	CB1

Contidos

Tema	
Tema 1. Sistema político. Institucións, partidos e redes	1.1. Parlamentos e Gobernos en cambio. 1.2. A revalorización das institucións no contexto do século XXI. 1.3. Descentralización política e globalización. 1.4. Partidos e sistemas de partidos na crise do Estado Social. 1.5. A comunicación política: partidos, medios, política. 1.6. Democracia e lexitimidade en contextos de cambio globalizador.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	0	30	30
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Foros de discusión	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización de pímulas docentes e titorías on line.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Presentación	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	60	CB1 CE5 CT5
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	40	CB1 CG3

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades evaluativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- Na convocatoria de xullo a actividade "foros de discusión" será substituída por probas "de resposta curta" con idéntico baremo calificadorio (40%). As probas de resposta curta realízanse para valorar a evolución das competencias adquiridas, singularmente CB1, e consistirán en preguntas directas sobre un aspecto concreto ao que o alumnado deberá responder tamén de maneira directa e breve sobre a base dos coñecementos teóricos adquiridos na materia.
- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvaro Xosé López Mira, **Sistema político. Instituciones, partidos y redes**, 2018

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPB no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

□Esta asignatura impátese baixo a modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alerta sanitaria provocada polo COVID- 19□

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Temas Actuais na Política Internacional: Globalización e Procesos de Integración**

Materia	Temas Actuais na Política Internacional: Globalización e Procesos de Integración			
Código	P04M125V01104			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	López Viso, Mónica Cordal Rodríguez, Constantino			
Profesorado	Cordal Rodríguez, Constantino López Viso, Mónica			
Correo-e	tinocordal@uvigo.es mviso@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Desde esta materia propómonos abordar o estudo do cambio substancial do sistema de relacións entre Estados e sociedades, desde unha configuración internacional a unha configuración global. Globalización e integración son dous termos centrais e emblemáticos das ciencias sociais nos últimos anos. Nesta materia pretendemos examinar os principais consensos existentes, así como repensar desde os seus aspectos sociais e políticos procesos como o da integración e a transformación dos Estados-nación. Para iso a materia divídese en dous bloques temáticos, que se propoñen a análise dos dous conceptos que vertebran a materia, a primeiro Globalización (Tema 1 e Tema 2) impartido pola profesora Mónica López Viso, e os segundo Procesos de Integración (Tema 3) a cargo do profesor Constantino Cordal Rodríguez. Ademais, un obxectivo importante é poder lograr que sintas cómodo e integrado no curso e que podamos ter un diálogo fluído. Desde xa contas coa nosa colaboración para levar a materia adiante e alcanzar as metas propostas. Para iso nosa recomendación é que fagas o posible para participar nas clases en liña, é dicir, que utilices na medida das túas posibilidades, as principais ferramentas de aprendizaxe deste Máster (foro de dúbidas e consultas e tutorías en liña).			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CG3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CE6	Coñecer os efectos da globalización na política e sociedade.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Estudo do cambio substancial do sistema de relacións entre Estados e sociedades, desde unha configuración internacional a unha configuración global. Neste sentido, a análise de dous conceptos relacionados con este cambio -a integración e a globalización- adquire particular importancia.	CB1 CG3 CE6 CT2
Brindar as ferramentas de análises que permitan aos estudantes atopar e/ou xustificar a súa propia interpretación deste debate en termos responsables e coherentes.	CT5
Adquirir unha correcta comprensión dos grandes temas da globalización e a integración para tomar decisións adecuadas na súa desempeño profesional.	

Contidos

Tema	
1. Globalización	1.1. Versións e dimensións. 1.2. Globalización: Estado e xestión pública.

2. Procesos de integración

2.1. Os procesos de integración.

2.2. O caso da Unión Europea.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	10	10
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	15	15
Traballo	0	25	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Foros de discusión	FOROS DE DÚBIDAS E CONSULTAS: Neste foro o alumnado poderá resolver, xunto ao profesor/a e os seus compañeiros/as, calquera tipo de dúbida que se suscite.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólense a través de TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada	
Probas	Descrición
Traballo	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias	Avaliadas
Traballo	Proba para avaliación de as competencias adquiridas que inclúe un ensaio sobre a segunda parte de a materia.	50	CB1	CE6 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	As e os estudantes realizarán unha actividade final. Consistirá na elaboración dun Glosario colaborativo. A actividade estará dirixida e supervisada polos docentes responsables e toda a información relativa á mesma poderase consultar en Faitic.	50	CB1 CG3	CT2

Outros comentarios sobre a Avaliación
<ul style="list-style-type: none">
A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta ☐Avaliación de cada tema.
O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que de estas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información
Bibliografía Básica
Beck, U., ¿Qué es la globalización? Falacias del globalismo, respuestas a la globalización , Paidós, 1998
PASTOR Verdú, J., Globalización, Nuevo Imperialismo y Choque de Civilizaciones. Un balance de los principales discursos sobre el Nuevo (des)Orden Mundial , VIII Congreso Español de Ciencia Política y de la,

Castells, M., **Globalización, sociedad y política en la era de la Información**,

Sorensen, G., **La Transformación del Estado**, Tirant lo Blanch,

Tirant lo Blanch, **Los Desafíos que la Globalización Plantea a la Política y la Gestión Pública**,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

*Maís información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

□Esta asignatura impartese baixo a modalidade online. Polo tanto, no é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación diante dunha posible alerta sanitaria provocada polo COVID- 19□

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Paradigmas do Cambio Institucional: do Neoinstitucionalismo á Gobernanza**

Materia	Paradigmas do Cambio Institucional: do Neoinstitucionalismo á Gobernanza			
Código	P04M125V01105			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	López Mira, Álvaro Xosé			
Profesorado	López Mira, Álvaro Xosé Villoria Mendieta, Manuel			
Correo-e	almira@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	<p>O propósito principal desta materia é facer unha introdución a aspectos crave da teoría explicativa da estabilidade e o cambio político e administrativo. Para iso, comezarse por analizar algúns dos conceptos crave da Teoría política empírica, para despois ofrecer unha serie de ferramentas teóricas actuais mediante as cales explicar e analizar distintas facetas da vida política e administrativa no contexto das nosas democracias liberais.</p> <p>O curso tratará os modelos de decisión, tanto individual como en grupo, para entrar posteriormente en asuntos relacionados co problema da acción colectiva e os bens públicos, a fin de concluír co exame, desde unha perspectiva propia da teoría política, dalgunhas institucións fundamentais.</p> <p>O enfoque adoptado corresponde ao da teoría política empírica, en que se explica a análise da realidade política desde tres enfoques coas súas teorías: a elección racional, o institucionalismo e a teoría sistémica, con especial énfase no estudo da gobernanza.</p>			

Competencias

Código	
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CE7	Coñecer os principais paradigmas e enfoques teóricos tanto clásicos como actuais sobre dirección e xestión pública baixo unha perspectiva interdisciplinar de xeito sistemático e profundo.
CE9	Proporcionar, no curso dunha investigación, unha perspectiva teórica novidosa para entender e explicar un fenómeno do edio da dirección e xestión pública.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacidade para realizar investigacións e análises crítico de forma autónoma.	CE9 CT2 CT5
Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación	CG1 CE7 CE9

Contidos

Tema	
Tema 1. A Ciencia Política e da Administración Empírica. Enfoques de investigación	Enfoques e teorías. O enfoque condutista. O enfoque da elección racional. O enfoque do institucionalismo e o novo institucionalismo. A teoría sistémica.

Tema 2. Ciencia
Política, racionalidade
e modelo de decisión.

Unha ciencia da política? Modelos e
teorías. A política. Racionalidade e
motivación. Lóxica da preferencia e a
decisión. A paradigma do óptimo.
Incerteza ambiental e crenzas.
Análise da decisión en grupo e regra da
maioría. Os modelos espaciais da regra
da maioría. Multiplicidade de formas do
comportamento estratéxico.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	32	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e tutorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.	100	CG1 CE7 CT2 CE9 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Chuliá, E.-Agulló, M. V., **La teoría política normativa: algunos debates contemporáneos**, en **Política y Ciencia Política. Una introducción**, McGraw-Hill, 2010

Ferry, Luc, "El ideal político de la regulación. Más allá del pesimismo y del optimismo" en La revolución transhumanista. Cómo la tecnomedicina y la uberización del mundo van a transformar nuestras vidas, Alianza, 2017

Gargarella, R., Las teorías de la justicia después de Rawls, Paidós, 1999

Heywood, A., Introducción a la teoría política, Tirant lo Blanch, 2010

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPD no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
- * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

* Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Innovación Administrativa e Modelos de Xestión de Servizos Públicos**

Materia	Innovación Administrativa e Modelos de Xestión de Servizos Públicos			
Código	P04M125V01106			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José			
Profesorado	Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Comezamos esta materia, central no plano de estudos do Máster, orientada tanto á reflexión sobre as orixes e evolución das principais paradigmas da Xestión Pública desde os inicios do século XX, como ao estudo pormenorizado dun dos temas clave das administracións públicas do noso tempo: a innovación administrativa.			
	<p>E non é por casualidade que se programou unha serie de contidos deseñados para cuestionar baixo o prisma da innovación as ideas centrais que supuxeron a transformación dos métodos e formas de xestión das organizacións; porque estas son parte dunha complexa engrenaxe sociocultural que alimentan o conxunto dos sectores produtivos dun país. As empresas son organizacións, o sector non lucrativo está integrado por diversas tipoloxías de organizacións e, por suposto, o sector público pódese analizar desde a perspectiva das organizacións, necesaria para entender os seus elementos de administración, xestión e dirección, así como para comprender o seu papel no escenario intergubernamental socioeconómico.</p> <p>De aí a importancia dunha materia que busca a lectura, comprensión e análise das organizacións desde as propostas que unha serie de pioneiros realizaron no século pasado confrontadas ás novas correntes xerenciais, ata chegar nos nosos días onde a paradigma da boa gobernanza fai a súa aparición.</p> <p>Para poder comprender o contexto da xestión e gobernanza pública e os seus procesos de innovación administrativa, é necesario introducir o marco da xestión de servizos públicos. Nesta microdimensión das políticas públicas e a xestión pública, podemos darlle sentido ás prácticas administrativas, ás actividades que se pon en marcha desde diferentes sectores (públicos, público-privados) para cumprir o obxectivo básico de toda institución-organización pública: mellorar a vida dos cidadáns dunha contorna social e política-administrativo dado.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CE7	Coñecer os principais paradigmas e enfoques teóricos tanto clásicos como actuais sobre dirección e xestión pública baixo unha perspectiva interdisciplinar de xeito sistemático e profundo.
CE9	Proporcionar, no curso dunha investigación, unha perspectiva teórica novidosa para entender e explicar un fenómeno do eido da dirección e xestión pública.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Ser capaz de entender as teorías sobre dirección e xestión pública avanzando no seu coñecemento.	CB1 CG1 CE7 CE9
Poder realizar críticas fundamentadas e defender as a partir dun traballo autónomo.	CB4 CT2 CT5

Contidos

Tema	
Tema 1. Modernización administrativa	Análise teórica da modernización administrativa para o caso do sistema *multinivel español (UE-AGE-*CCAA-*EELL), centrado no ámbito da innovación administrativa.
Tema 2. Innovación Administrativa	Adaptación da análise da innovación administrativa á realidade dos servizos públicos en España.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	18	18
Resolución de problemas de forma autónoma	0	32	32
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e tutorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	100	CB1 CB4	CG1	CE7 CE9	CT2 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- La información sobre las actividades evaluativas está disponible en el espacio de la asignatura en Faitic, bajo la etiqueta Evaluación de cada tema.
- El alumnado tendrá opción a presentarse a la convocatoria de junio-julio a partir de la adaptación que de estas

actividades realice el docente y cuyo contenido será colgado de la plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Salvador Parrado, **El Análisis de la Gestión Pública**, Tirant lo Blanch,

Carles Ramió, **Teoría de la Organización y Administración Pública**, Tecnos y Universidad Pompeu Fabra,

David Sancho, **Gestión de servicios públicos: Estrategias de marketing y calidad**, Tecnos y Universidad Pompeu Fabra,

Quim Brugué, Ismael Blanco y Júlía Boada, **Entornos y motores de la innovación en la Administración Pública**, IV Congreso GIGAPP,

Manuel Villoria y Álvaro Ramírez-Alujas, **Innovaciones de raíz democrática en la Administración: ¿recuperando la legitimidad ante la crisis?**, Ekonomiaz, 80,

Enrique José Varela Álvarez, **Administraciones Públicas Contemporáneas.**, Tórculo Edicións,

Enrique José Varela Álvarez, **GESTIÓN Y GOBERNANZA LOCAL EN PERSPECTIVA COMPARADA: LAS POLÍTICAS PÚBLICAS DE MODERNIZACIÓN ADMINISTRATIVA EN LOS GOBIERNOS LOCALES DE GALICIA Y EL NORTE DE PORTUGAL.**, Universidad Complutense de Madrid,

Enrique José Varela Álvarez, **Glosario de conceptos de innovación en el ámbito de las organizaciones públicas locales**, Eixo Atlántico. Revista da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Paradigmas do Cambio Institucional: do Neoinstitucionalismo á Gobernanza/P04M125V01105

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Temas Actuais na Política Internacional: Globalización e Procesos de Integración/P04M125V01104

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Teoría Política Contemporánea/P04M125V01101

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**A Dirección de Persoas como Eixo do Cambio nas Organizacións Públicas**

Materia	A Dirección de Persoas como Eixo do Cambio nas Organizacións Públicas			
Código	P04M125V01107			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José			
Profesorado	Ramio Mata, Carles Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Estimados colegas, benvidos a esta materia sobre dirección de persoas como eixo de cambio nas organizacións públicas. Podedes mirar o vídeo de presentación desta materia. Os obxectivos son: Coñecer mellor a organización e estrutura dos recursos humanos nas administracións públicas de España. Entender a diferenza e alcance da dirección de persoal versus a dirección de persoas. Analizar as estratexias de motivación dos empregados públicos que deben exercer os directivos. Estudar as organizacións como sistemas de poder, organización informal e o conflito. O directivo debe tamén liderar a organización informal (a real), xestionar o conflito e entender e canalizar a cultura organizativa.			

Competencias

Código	
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CE7	Coñecer os principais paradigmas e enfoques teóricos tanto clásicos como actuais sobre dirección e xestión pública baixo unha perspectiva interdisciplinar de xeito sistemático e profundo.
CE9	Proporcionar, no curso dunha investigación, unha perspectiva teórica novidosa para entender e explicar un fenómeno do eido da dirección e xestión pública.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer as principais paradigmas e enfoques teóricos tanto clásicos como actuais sobre dirección e xestión pública baixo unha perspectiva interdisciplinar, de forma sistemática e profunda.	CB4 CG1 CE7
Proporcionar, no curso dunha investigación, unha perspectiva teórica nova para entender e explicar un fenómeno do ámbito da dirección e xestión pública.	CG1 CE9
Capacidade de realizar unha investigación e análises críticas de forma autónomo no campo das ciencias sociais.	CB4 CT2 CT5

Contidos

Tema	
Tema 1. Dirección de persoal e de persoas	1.1. A organización dos empregados públicos. 1.2. Xestión de persoal versus xestión de persoas. 1.3. Motivación dos empregados públicos. 1.4. Os problemas da dirección pública en España.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	32	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e titorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.	100	CB4 CG1 CE7 CT2 CE9 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- La información sobre las actividades evaluativas está disponible en el espacio de la asignatura en Faitic, bajo la etiqueta [Evaluación] de cada tema.
- El alumnado tendrá opción a presentarse a la convocatoria de junio-julio a partir de la adaptación que de estas actividades realice el docente y cuyo contenido será colgado de la plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

RAMÍO, C., **Teoría de la Organización y Administración Pública.**, Tecnos, 2010

Bibliografía Complementaria

MILKOVICH, G.T., BOUDREAU, J.W., **Dirección y Administración de Recursos Humanos. Un enfoque de Estrategia.** Addison-Wesley Iberoamericana, 1994

SISTERNAS, X., **Gestió de Recursos Humans per a uns Ajuntaments Eficaces**, Diputació de Barcelona, 1998

SPECTOR, B., BEER, M., **Gestión de Recursos Humanos**, Ministerio de Trabajo, 1985

VILLORIA, M. DEL PINO, E., **Manual de Gestión de Recursos Humanos en las Administraciones Públicas**, Tecnos, 1997

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
  - * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
  - * Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]
  - * Novas probas
  - * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Liderado Público. Xestión de Persoas e Equipos de Alto Rendemento**

Materia	Liderado Público. Xestión de Persoas e Equipos de Alto Rendemento			
Código	P04M125V01108			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a				
Profesorado	López Viso, Mónica Natera Peral, Antonio			
Correo-e				
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	A presente materia, inserida no programa formativo do Máster Universitario en liña de Dirección Pública e Liderado Institucional da Universidade de Vigo, pretende. -Dar a coñecer as principais teorías ou enfoques do estudo do liderado na literatura académica de xestión directiva. -Facilitar a comprensión dos elementos ou factores fundamentais para a análise do liderado público. -Propor unha reflexión acerca dos problemas e dificultades para concretar o impacto do liderado no ámbito público e a valoración do seu éxito. Igualmente, ao longo do curso preténdese abarcar o concepto, principios de desenvolvemento e principais habilidades vinculados á xestión de equipos de traballo. Para iso, o fío argumental da segunda parte do curso arrinca da interpretación do concepto de equipo, do coñecemento das súas características e evolución e culmina na achega de técnicas básicas para garantir o seu funcionamento e mellorar o rendemento dos integrantes.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CE8	Coñecer as teorías actuais sobre liderado, fundamentalmente público.
CE11	Xestionar e dirixir equipos de persoas seguindo os instrumentos proporcionados pola literatura especializada.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT3	Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacidade para realizar unha investigación e unha análise crítica no campo das ciencias sociais e expor os seus resultados.	CB1 CB4 CG1 CT2 CT3
Coñecer as teorías actuais sobre liderado, fundamentalmente público.	CE8
Xestionar e dirixir equipos de persoas seguindo os instrumentos proporcionados pola literatura especializada.	CE11

Contidos

Tema

Tema 1: Liderado público directivo: enfoques, factores de éxito e desafíos	1.1. A pluralidade de concepcións do liderado. Enfoques sobre o estudo do liderado. Liderado e xestión directiva. 1.2 Elementos para a análise do liderado público. A ecuación persoal do liderado. Competencia e habilidades de liderado. O comportamento dos líderes: adopción de decisións, realización de tarefas e procura de recursos e apoios. 1.3 Percepción e impacto do liderado. Problemas de valoración do impacto e de definición do "éxito" do liderado público.
Tema 2: Concepto e dimensións psicosociais do Equipo de Alto Rendemento (EAR)	2.1 Características dos equipos de alto rendemento e evolución 2.2 Clima e cultura de equipos 2.3 Deseño e xestión de roles de equipo 2.4 Resolución de conflitos; avaliación e xestión de calidade nos equipos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	16	16
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	16	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e tutorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.	100	CB1 CE8 CT2 CE11

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
  - O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que de estas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
  - Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
  - Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.
-

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

NATERA, A., **El liderazgo político en la sociedad democrática**, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2001

NATERA, A. y VANACLOCHA, F.J., dirs., **Los liderazgos en el mercado político y la gestión pública.**, Ed. del BOE, 2005

HEIFETZ, R. A., **Liderazgo sin fáciles respuestas**, Paidós, 1997

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Políticas Públicas. Da Análise do Problema á Implementación**

Materia	Políticas Públicas. Da Análise do Problema á Implementación			
Código	P04M125V01109			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	López Mira, Álvaro Xosé			
Profesorado	Blanco Fillola, Ismael del Pino Matute, Eloisa López Mira, Álvaro Xosé			
Correo-e	almira@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Dámoslles a benvida á materia [Políticas Públicas. Da Análise dos Problemas Públicos á Implementación]. Como comprobasen, trátase dunha materia especialmente interesante nas circunstancias actuais, nas que se intensificou o debate sobre que curso debe seguir a acción pública para dar resposta aos retos expostos pola crise. A materia permitiranos pór de relevo a importancia de distintos aspectos que afectan á elaboración das políticas: a selección dos problemas que formarán parte da axenda das autoridades públicas e a maneira en que eses problemas son definidos; a formulación de alternativas para resolvelos, a toma de decisións públicas; e a implementación das políticas. Ao longo da materia introduciremos un bo número de conceptos teóricos, polo que necesitamos a súa complicidade no estudo puntual das lecturas que propomos. Con todo, non é menos importante o que vostedes teñan tamén a oportunidade de aplicar os conceptos á análise da realidade que lles rodea. Por iso, ademais dalgúns traballos empíricos que terán que ler e analizar, tamén propomos a realización dalgúns sinxelos exercicios que nos axudarán nesta tarefa de aprendizaxe e animarán as nosas discusións.			

Competencias

Código	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CG7	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.
CE10	Coñecer os compoñentes e lóxica interna de cada unha das fases das políticas públicas de xeito exhaustivo.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT3	Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no campo da xestión pública a través dunha investigación orixinal.	CG1
Deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no ámbito da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.	CG6 CE10
Xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.	CG7

Realizar unha investigación e unha análise crítica no campo das ciencias sociais e expor os seus resultados.

CB3
CB4
CT2
CT3

Contidos

Tema	
Tema 1. Establecemento da axenda pública e definición dos problemas públicos	1.1 O proceso de formación da axenda e os seus determinantes macro e micro. 1.2 A definición dos problemas públicos e o seu impacto nas políticas.
Tema 2. Decisións públicas e implementación de políticas	2.1 Modelos decisionales e natureza dos problemas públicos 2.2 Implementación de decisións e fallos nas políticas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	32	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e tutorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades (por cada tema) de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.	100	CB3 CB4	CG1 CG6 CG7	CE10	CT2 CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Aguilar Villanueva, L. F., **Problemas públicos y agenda del gobierno**, Porrúa Grupo Editorial, 1996

Baumgartner, Frank R., **Political Agendas**. In Niel J. Smelser and Paul B. Baltes, eds. **International Encyclopedia of Social and Behavioral Sciences: Political Science**, Elsevier Science and Oxford: Pergamon, 2001

Carrillo, E., L. Nuño y M. Tamayo, **La formación de la agenda pública**, CEPC, 2013

Hoogwood, B., Gunn, L., **Policy Analysis for de Real World**, Oxford University Press, 1984

Howlett, M., M., M. Ramesh y A. Perl., **Studying Public Policy. Policy Cycles & Policy Subsystems**, Oxford University Press, 2009

Meny, Y., Thoeing, J.C., **Las políticas públicas**, Ariel, 1992

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Auditoría e Avaliación Pública				
Materia	Auditoría e Avaliación Pública			
Código	P04M125V01110			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José			
Profesorado	Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es			
Web	http://http://webdep11.webs.uvigo.es/index.php/gl/component/content/article/48.html			
Descrición xeral	<p>Materia vinculada co rendemento e a percepción das organizacións públicas, mesmo das institucións do Estado multinivel.</p> <p>Así a auditoría (do latín *audire, *oir ou escoitar) e a avaliación (sinalar e/ou calcular o valor de algo, estimar, apreciar) son dúas formas de aproximar aos expertos á implementación das políticas e programas públicos, tamén ao funcionamento das organizacións e mesmo dos empregados públicos que traballan con elas. Non hai que esquecer a "outra mirada", a que lle corresponde aos usuarios, clientes, administrados, todos eles cidadáns, destas organizacións públicas. Unha parte da avaliación "inmaterial" fana eles (nós), a través das múltiples interaccións que temos co funcionamento dos servizos públicos locais, autonómicos e/ou estatais.</p> <p>Vemos así, que a auditoría e avaliación non son outra cousa que aproximacións científicas a un maior e mellor coñecemento sobre o rendemento de todo aquilo que se define como a "cousa pública".</p> <p>Na materia que comezamos a continuación, imos centrar os esforzos de aprendizaxe nunha das dimensións deste binomio: a avaliación do impacto. Para iso, analizaremos os modelos de avaliación das organizacións de forma que podamos distinguir entre resultados e impacto, entre percepción e satisfacción.</p>			

Competencias	
Código	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CG7	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.
CG8	Capacidade para resolver problemas en contornas novas ou pouco coñecidas relacionados coa xestión pública.
CE10	Coñecer os compoñentes e lóxica interna de cada unha das fases das políticas públicas de xeito exhaustivo.
CT3	Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Ser capaz de emitir xuízos a partir do coñecemento dos diferentes enfoques sobre avaliación	CB3 CG1 CE10
Ser creativos no deseño de proxectos e na procura de solucións traballando en equipo.	CG6 CG7 CG8 CT3 CT5

Contidos	
Tema	

TEMA 1. TEORÍA DA AVALIACIÓN PÚBLICA	1.1. Posicionamento do concepto de avaliación no ámbito público, das súas políticas e programas. 1.2. Descrición e análise dos diferentes modelos teóricos de avaliación pública, fundamentalmente no marco dos programas norteamericanos de educación pública.
TEMA 2. XESTIÓN DA AVALIACIÓN PÚBLICA	2.1. Avaliación de resultados, impactos, percepción e satisfacción. Que é que? Quen fai que? 2.2. A Axencia Estatal de Avaliación das Políticas Públicas e Calidade dos Servizos (AEVAL), e a [función avaliadora]. 2.3. O deseño da política de avaliación da Administración Xeral do Estado en España: EVAM e EFQM

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	18	18
Resolución de problemas de forma autónoma	0	32	32
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e tutorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas			
	Descrición					
Foros de discusión	Participación activa nos diferentes foros (dúbidas, preguntas e debates), establecidos ao efecto, para desenvolver unha aprendizaxe colectiva sobre o tema	100	CB3	CG1	CE10	CT3
				CG6		CT5
				CG7		
				CG8		

Outros comentarios sobre a Avaliación

- La información sobre las actividades evaluativas está disponible en el espacio de la asignatura en Faitic, bajo la etiqueta [Evaluación] de cada tema.
- El alumnado tendrá opción a presentarse a la convocatoria de junio-julio a partir de la adaptación que de estas

actividades realice el docente y cuyo contenido será colgado de la plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Xavier Ballart, **Modelos teóricos para la práctica de la evaluación de programas**, Instituto Nacional de Administración Pública,

Xavier Ballart, **Evaluación de políticas Marco conceptual y organización institucional**, Revista Estudios Políticos,

Marisa Merino, **La evaluabilidad: de instrumento de gestión a herramienta estratégica en la evaluación de políticas públicas**, Papeles AEVAL,

VV.AA., **La función evaluadora: principios orientadores y directrices de actuación en la evaluación de políticas y programas**, AEVAL,

VV.AA., **Guía de evaluación Modelo EVAM. Modelo de Evaluación, Aprendizaje y Mejora**, AEVAL,

VV.AA., **Guía de Autoevaluación para la Administración Pública. Modelo EFQM de Excelencia**, Ministerio de Administraciones Públicas,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Máster/P04M125V01209

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Innovación Administrativa e Modelos de Xestión de Servizos Públicos/P04M125V01106

Políticas Públicas. Da Análise do Problema á Implementación/P04M125V01109

Proceso de Análise I: Técnicas Cualitativas/P04M125V01205

Proceso de Análise II: Técnicas Cuantitativas/P04M125V01206

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise Política: Institucións, Actores e Procesos/P04M125V01103

Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política/P04M125V01102

Teoría Política Contemporánea/P04M125V01101

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese baixo a modalidade "online". Polo tanto, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**Teoría e Técnicas de Negociación Sociopolítica: Xeración de Consenso e Confianza**

Materia	Teoría e Técnicas de Negociación Sociopolítica: Xeración de Consenso e Confianza			
Código	P04M125V01201			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Briones Gamarra, Óscar			
Profesorado	Briones Gamarra, Óscar Ferri Dura, Jaime Román Marugán, Paloma			
Correo-e	oscarbriones@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Materia orientada ao coñecemento teórico dos aspectos principais da negociación, así como ás súas claves operativas esenciais.			

Competencias

Código	
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CE12	Coñecer as fontes teóricas e estratexias de negociación como medio para acadar acordos.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT3	Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Explicar a información complexa para cubrir da mellor maneira a fase de preparación dunha negociación ou mediación.	CT2 CT3
Describir os conceptos principais da disciplina da negociación e a mediación.	CE12
Aplicar a teoría da disciplina a unha contorna real de xestión pública.	CG6 CE12 CT2 CT3 CT5

Contidos

Tema	
Tema / Módulo 1 A negociación como proceso	1.1. Definición e natureza da negociación 1.2. Condicións indispensables, ferramentas e obxectivos 1.3. Tipos de relacións no proceso negociador 1.4. Fases da negociación

Tema / Módulo 2 Roles, técnicas e tácticas da negociación

- 2.1. Definicións: Plan estratéxico e táctica
- 2.2. Preparación da negociación
- 2.3. Técnicas do Plan estratéxico
- 2.4. Comunicación entre negociadores Xestión do conflito
- 2.5. A xestión táctica
- 2.6. Estratexias para un [acordo mellor]

Tema / Módulo 3 A mediación

- 3.1. A Mediación, como forma alternativa de resolución de conflitos. Definición e natureza
- 3.2. O Mediador: perfil e funcións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	25	25
Estudo de casos	0	25	25
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Estudo de casos	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoevaluación, visualización píldoras y tutorías on line

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Estudo de casos	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	50	CG6 CE12 CT2 CT3 CT5
Estudo de casos	Caso final sobre suposto práctico de negociación.	50	CG6 CE12 CT2 CT3 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
2. O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que de estas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
3. Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
4. Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Munduate, L. y Martínez, J., **Conflicto y negociación**, 2ª, PIRAMIDE, 2004

Andrew Floyer, Acland, **La mediación**, PAIDÓS, 1990

Thompson, Leigh, **The mind and heart of the negotiator**, 2001, PRENTICE-HALL, 2001

Bazerman, M. y Neale, M., **La negociación racional en un mundo irracional**, 3ª, PAIDÓS, 1997

Bibliografía Complementaria

Roca, Elia, **La negociación**, Disponible online, 2013

William Ury; Roger Fisher, Bruce Patton, **Si, de acuerdo**, 5ª, NORMA, 1993

Munduate, L. y Medina, F.J., **Conflicto, negociación y mediación**, TECNOS, 2003

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPD no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Novos Deseños Estratéxicos no Contexto do Goberno Electrónico**

Materia	Novos Deseños Estratéxicos no Contexto do Goberno Electrónico			
Código	P04M125V01202			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Mahou Lago, Xosé María			
Profesorado	Mahou Lago, Xosé María			
Correo-e	xmahou@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	As Tecnoloxías da Información e do Coñecemento (TIC) convertéronse, nos últimos anos, no principal vector en torno ao cal se han ido deseñando a maioría das estratexias sobre reforma administrativa.			
	Tal como revelan as experiencias máis exitosas, a incorporación do TIC neste ámbito excede o compoñente meramente tecnolóxico aproximándose a aspectos que son clave para o funcionamento das organizacións públicas e cuxa existencia debe terse en conta se se pretende introducir, con certa garantía de éxito, cambios organizativos de calado.			

Competencias

Código	
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CG7	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.
CE13	Deseñar, desenvolver e avaliar proxectos de goberno e administración electrónica.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Ser capaz de deseñar políticas de goberno electrónico innovadoras e defendelas ante todo tipo de público	CB4 CG1 CG6 CE13
Ser creativo no ámbito da xestión pública a partir do estudo continuo.	CG7 CT5

Contidos

Tema	
Tema 1. O goberno electrónico no seu contexto	1.1. A Sociedade da Información e do Coñecemento. 1.2. Principais indicadores da Sociedade de Información e do Coñecemento. 1.3. Aproximación ao goberno electrónico. Conceptos básicos.
Tema 2. Deseño e implementación do goberno electrónico	2.1. Políticas de fomento do goberno electrónico en perspectiva multinivel. 2.2. Goberno aberto: principais iniciativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	50	50
Prácticas con apoio das TIC	25	0	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e titorías online.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas
	Descrición		
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.	100	CB4 CG1 CE13 CT5 CG6 CG7

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Criado, I.; Gil-García, J.R., **□Gobierno electrónico, gestión y políticas públicas. Estado actual y tendencias futuras en América Latina□. Gestión y Política Pública, Volumen temático Gobierno electrónico, 2013**

Burch, S., **□Sociedad de la información / Sociedad del conocimiento□, 2006**

Capgemini; Ministerio de Política Territorial y Administración Pública, **eGovernment. Estudio sobre planes y políticas en Gobierno Electrónico en Europa, 2010**

Fundación Orange, **eEspaña 2014. Informe anual sobre el desarrollo de la sociedad de la información en España, 2014**

González-Zabala, M. P.; Sánchez-Torres, J. M., **□Análisis de variables e indicadores empleados para medir la sociedad de la información□, Inginiere. Revista chilena de ingeniería, vol. 20 Nº 3., 2012**

Hofmann, A.; Ramírez Alujas, A.; Bojórquez Pereznieta, J.A. (coordinadores), **La promesa del Gobierno Abierto, Santiago de Chile, 2013**

Krüger, K., **□El concepto de Sociedad del conocimiento□, Revista bibliográfica de Geografía y Ciencias Sociales, Biblio 3W (Serie documental de Geo Crítica), 2006**

Naser, A.; Concha, G., **El gobierno electrónico en la Gestión Pública, Santiago de Chile, 2011**

Naser, A.; Concha, G. (editores), **El desafío hacia el gobierno abierto en la hora de la igualdad, 2012**

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPDP no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
- ...

- * Probas pendentes que se manteñen
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
- ...

- * Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión de Coñecemento e Responsabilidade Social Corporativa**

Materia	Xestión de Coñecemento e Responsabilidade Social Corporativa			
Código	P04M125V01203			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Dopico Parada, Ana Isabel García-Pintos Escuder, Adela			
Profesorado	Dopico Parada, Ana Isabel García-Pintos Escuder, Adela			
Correo-e	adelagpe@uvigo.es adopico@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Analizar o concepto de xestión do coñecemento, dando a coñecer os principais procesos que a constitúen así como estudar a importancia da medición do capital intelectual e a súa aplicación. Facer unha aproximación ao concepto e dimensións da Responsabilidade Social Corporativa (RSC), dando a coñecer as ferramentas de xestión imprescindibles para a posta en marcha dunha estratexia de RSC e os sistemas de medición e avaliación máis apropiados.			

Competencias

Código	
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CG7	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.
CE14	Coñecer o papel fundamental que desempeñan as persoas dentro dunha organización como suxeitos de coñecemento para acadar a excelencia.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no campo da xestión pública a través dunha investigación orixinal.	CG1
Deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no ámbito da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.	CG6
Xeración de novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.	CG7
Desenvolver unha aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no campo das ciencias sociais.	CT5
Coñecer o papel fundamental que desempeñan as persoas dentro dunha organización como suxeitos de coñecemento para alcanzar a súa excelencia	CE14
Capacidade de comunicar as conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.	CB4

Contidos

Tema	
Tema 1. A xestión do coñecemento.	1. Introducción. 2. Definición do termo coñecemento. 3. Coñecemento como recurso estratéxico. 4. Modelo de xestión do coñecemento.

1. Que é a RSC? Definición e contexto de desenvolvemento.
2. Por que as organizacións han de ser socialmente responsables?
3. Ante quen se han de asumir responsabilidades? O concepto e análise dos stakeholders ou grupos de interese.
4. Cal é o papel da Administración Pública na RSC?
5. Como se desenvolve a RSC nunha organización? Modelos de boas prácticas.
6. A comunicación da RSC a través das memorias de sustentabilidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	0	25	25
Traballo tutelado	0	50	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	A actividade consistirá coa guía do profesorado da lectura da documentación e bibliografía recomendada, co obxecto que o alumnado teña unha visión xeral dos contidos e o estado da arte dos aspectos máis relevantes da materia
Traballo tutelado	Tarefa 1: A actividade consistirá na realización dun traballo individual ou en grupo de dúas persoas sobre xestión do coñecemento nun departamento, servizo ou unidade pertencente a un organismo público. Devandito departamento, servizo ou unidade será a elección das e dos alumnos, cuxa proposta debe ser validada polas profesoras. Para iso, recoméndase que se trate dun departamento, servizo ou unidade no que o propio alumno ou alumna realice a súa actividade profesional ou ben aqueles a os que se teña un fácil acceso á información necesaria para a súa elaboración. Tarefa 2: A actividade consistirá na realización dun traballo individual ou en grupo de dúas persoas sobre responsabilidade social corporativa dun organismo público que deberá ser validada polas profesoras. Se é posible, recoméndase escoller un organismo no que o propio alumno ou alumna realice a súa actividade profesional ou ben aquel a o que se teña un fácil acceso á información necesaria para a súa elaboración

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido e/ou traballo), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual)
Lección maxistral	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido e/ou traballo), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual)

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Tarefa 1 e Tarefa 2	100	CB4 CG1 CE14 CT5 CG6 CG7

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Moovi, baixo a etiqueta "Avaliación" de cada tema.
- O alumnado terá a opción de presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colgado da plataforma.
- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Moovi.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

A calificación final está repartida nun 50% por cada tarefa.

Cada unha das actividades terá dous prazos de entrega. Finalizado o primeiro prazo, as profesoras revisarán os traballos e proporán ao alumnado unha serie de correccións que terán que realizarse para a entrega final, a que será cualificada para asignar a nota final.

Para superar a materia será necesario realizar as dúas tarefas propostas.

Outros comentarios e segunda convocatoria:

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Moovi, baixo a etiqueta "Avaliación" de cada tema.
- O alumnado terá a opción de presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colgado da plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CANYELLES, J.M., **Responsabilidad social de las administraciones públicas**, 13, Revista de Contabilidad y Dirección, 2011

De la Cuesta, M. y Valor, C., **Responsabilidad social de la empresa. Concepto, medición y desarrollo en España**, Nº 2755, Boletín ICE Económico, 2003

De la Cuesta, M. y Valor, C., **Promoción institucional de la RSC**, 2779, Boletín ICE Económico, 2003

Bibliografía Complementaria

COMISIÓN EUROPEA, **Libro Verde. Fomentar un marco europeo para la responsabilidad social de las empresas**, Bruselas., 2001

Fernandez Sanchez, E.; Montes Peon, J. M y Vazquez Ordas, C. J., **Los recursos intangibles como factores de competitividad de la empresa**, 20, Dirección y Organización, 1998

FUNDACIÓN ENTORNO, **Guía para la Elaboración de Memorias de Sostenibilidad sobre el desempeño económico, ambiental y social de la empresa.**, 2002

FREEMAN, R.E., **Strategic Management: A stakeholder approach**, Boston: Pitman., 1984

Ibarra Mirón, S. y Suárez Hernández, J., **La teoría de los recursos y las capacidades un enfoque actual en la estrategia empresarial**, 15, Anales de estudios económicos y empresariales., 2002

MITCHELL, R., AGLE, B. Y WOOD, D, **Toward a theory of stakeholder identification and salience: defining the principle of who and what really counts**, Vol. 22, nº 4, The Academy of Management Review, 1997

Peluffo A., M. B. y Catalán Contreras, E., **Introducción a la gestión del conocimiento y su aplicación al sector público**, 2002

PUIG CAMPANY, M. Y MARTÍNEZ HERNÁNDEZ, A. J, **La responsabilidad social de la Administración. Un reto para el siglo XXI. Colección Estudios**, 2, Serie Desarrollo Económico, 2008

RIVERA LIRIO, J.M, **Gestión de la RSC**, Netbiblo, 2010

Rodríguez Gómez, D., **Modelos para la creación y gestión del conocimiento : una aproximación teórica**, 37, Educar, 2006

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non é necesario

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non é necesario

DATOS IDENTIFICATIVOS**Valor Público, Administración Financeira e Presupostaria**

Materia	Valor Público, Administración Financeira e Presupostaria			
Código	P04M125V01204			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández González, Raquel			
Profesorado	Fernández González, Raquel			
Correo-e	raquelf@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			

Descrición xeral No marco do Máster en Dirección Pública e Liderado Institucional da Universidade de Vigo, o Módulo II titulado "RECURSOS PARA A MELLORA DA DIRECCIÓN PÚBLICA I: Xestión de organizacións e persoas" inclúe a materia "Valor público. Administración financeira e orzamentaria".

Esta materia ten unha relación directa coa Competencia Especifica da materia: "Coñecer a estrutura e procesos de financiamento e orzamentación das organizacións públicas".

Para o desenvolvemento destes contidos seguiremos un esquema clásico, descriptivo, introducindo sínteses interpretativas e tratándose da Administración Pública é imprescindible- o soporte normativo sobre o que se asintan. Así como cuestións prácticas que faciliten unha mellor comprensión da materia.

A modo de presentación incorporo no espazo da materia en Faitic un breve documento que permite coñecer o meu perfil profesional.

Así mesmo incorporo un índice da materia que imos abordar e un texto que desenvolve devandito índice.

Competencias

Código	
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CG7	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.
CE15	Coñecer o valor xerado polas organizacións públicas a través da súa estrutura e procesos de financiamento e orzamentación.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer os procesos de financiamento e presupostación públicos e saber comunicalos a todo tipo de audiencia.	CB4 CG7 CE15
Ser capaz de desenvolver proxectos financeiros e orzamentarios de forma creativa.	CG1 CG6 CG7 CT5

Contidos

Tema

Tema 1- O sistema financeiro e orzamentario das Administracións públicas

1. O Estado e a facenda pública
  - 1.1 O papel económico do Estado
  - 1.2. A xustificación do papel do Estado
  - 1.3 O sector público español
  - 1.4 Información económica sobre o sector público español
  - 1.5 A dimensión das administracións públicas en España

2. Organizacións públicas versus organizacións privadas
  - 2.1 Introducción
  - 2.2 Son as organizacións públicas diferentes das privadas?
  - 2.3 Potencialidades da organización pública

3. Orzamentación e control
  - 3.1 Introducción
  - 3.2 Técnicas orzamentarias
  - 3.3 A orzamentación en España: contido e ciclo
  - 3.4 Control e transparencia pública
  - 3.5 Aspectos macroeconómicos do control orzamentario

4. A fiscalidade das Comunidades Autónomas
  - 4.1 Evolución histórica
  - 4.2 Constitución e LOFCA
  - 4.3 Criterios de financiamento dos CC.AA.

5. Fiscalidade das corporacións locais
  - 5.1 Introducción
  - 5.2 Constitución e Lei reguladora das facendas locais
  - 5.3 O financiamento das corporacións locais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	32	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e titorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	O alumnado elaborará un caso práctico seguindo as instrucións do profesor e terá que responder de forma motivada unha serie de preguntas relacionados co contido do Tema 1.	100	CB4 CG1 CE15 CT5 CG6 CG7

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
  - O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
  - Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
  - Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.
-

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández González, Raquel, **ADMINISTRACIÓN FINANCIERA Y PRESUPUESTARIA**, Inédito,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPD no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

---

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Proceso de Análise I: Técnicas Cualitativas**

Materia	Proceso de Análise I: Técnicas Cualitativas			
Código	P04M125V01205			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José Mahou Lago, Xosé María			
Profesorado	Mahou Lago, Xosé María Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es xmahou@uvigo.es			
Web	http://http://masterdireccionyliderazgo.com/			
Descrición xeral	<p>A materia "Proceso de análise I. Técnicas cualitativas" trata de introducir ao alumnado na metodoloxía das Ciencias políticas como disciplina social orientada á investigación empírica de fenómenos observables e medibles no ámbito político-administrativo, como son a dirección e xestión pública, así como o liderado institucional.</p> <p>É importante que desde o principio os/as alumnos/as adquiran unha sistemática de traballo que lles permita afrontar con rigor calquera tipo de estudo científico. Para iso, no Tema 1 deterémonos nas diferentes fases e compoñentes básicos dunha investigación, para introducirmos no Tema 2 nos métodos que maior aplicación tiveron no campo das Ciencias sociais nos últimos anos: o estudo de caso e a comparación.</p> <p>Adicionalmente, o alumnado deberá adquirir actitudes, valores, hábitos e, especificamente, unha linguaxe científica que faciliten a súa interacción coa comunidade científica internacional no seu ámbito de investigación. Tamén tentaremos sentar as bases imprescindibles de saber, saber-facer e de ser-estar que terán que ser aplicados no transcurso do Traballo Fin de Máster cuxo formulación comeza nesta sexta etapa do curso.</p>			

Competencias

Código	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos con información limitada.
CG3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CE1	Coñecer e aplicar a metodoloxía e deseño de investigación empírica nas ciencias sociais así como as súas principais técnicas cualitativas e cuantitativas.
CT1	Capacidade de argumentar e defender ideas en base a criterios científicos.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT4	Capacidade para comunicarse con expertos do mesmo eido e doutros eidos afíns así como con públicos non especializados.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Saber realizar reflexións fundamentadas na observación de datos e información de forma crítica	CG3 CT1 CT2 CT5

Ser capaz de deseñar unha investigación empírica de corte cualitativo a partir de datos limitados e comunicala a todo tipo de público.

CB3
CG2
CE1
CT4

Contidos

Tema	
Tema 1. Deseño da investigación en Ciencias Sociais	1.1. A investigación nas Ciencias sociais. Conceptos básicos. 1.2. Compoñentes do deseño de investigación
Tema 2. Principais métodos de investigación político-administrativa	2.1. Estudo de caso 2.2. Método comparado

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	18	18
Resolución de problemas de forma autónoma	0	32	32
Prácticas con apoio das TIC	25	0	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual no que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Fatic: lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e titorías online.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Prácticas con apoio das TIC	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual no que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	50	CB3	CG2 CG3	CE1	CT1 CT2 CT4 CT5
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través de TIC de maneira autónoma.	50	CB3	CG2 CG3	CE1	CT1 CT2 CT4 CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- La información sobre las actividades evaluativas está disponible en el espacio de la asignatura en Faitic, bajo la etiqueta [Evaluación] de cada tema.
- El alumnado tendrá opción a presentarse a la convocatoria de junio-julio a partir de la adaptación que de estas actividades realice el docente y cuyo contenido será colgado de la plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Flyvbjerg, B, **Cinco malentendidos acerca de la investigación mediante los estudios de caso**, REIS, 2004

Hernandez Sampieri, R.; Fernandez Collado, C.; Baptista Lucio, .P., **Fundamentos de metodología de la investigación**, McGraw-Hill, 2007

King, G; Keohane, R; Verba, S., **El diseño de la investigación social**, Alianza Editorial, 2000

Smolka, I.; Cueto, C., **Objeto y método de la política comparada**, Universidad de Granada, 2012

Sorado, M., **Política y Ciencia política. Una introducción a la**, McGraw-Hill, 2010

Bibliografía Complementaria

Aguiar Villanueva, L.F. (ed.), **Problemas públicos y agenda de gobierno**, Miguel Angel Porrúa, 1993

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión da Información e Metodoloxía para a Elaboración de Resultados/P04M125V01207

Proceso de Análise II: Técnicas Cuantitativas/P04M125V01206

Traballo de Fin de Máster/P04M125V01209

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade "online". Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19

DATOS IDENTIFICATIVOS**Proceso de Análise II: Técnicas Cuantitativas**

Materia	Proceso de Análise II: Técnicas Cuantitativas			
Código	P04M125V01206			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Vidal Puga, Juan José			
Profesorado	Vidal Puga, Juan José			
Correo-e	vidalpuga@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é clarificar os conceptos básicos da metodoloxía cuantitativa de análise de datos, saber utilízalos mediante o uso dunha folla de cálculo, interpretar o sentido dos resultados obtidos e fundamentar teoricamente a elección de cada medida estatística á hora de enfocar un problema concreto.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG5	Habilidade de aplicar coñecementos adquiridos nun traballo concreto ou nun proceso de investigación.
CE1	Coñecer e aplicar a metodoloxía e deseño de investigación empírica nas ciencias sociais así como as súas principais técnicas cualitativas e cuantitativas.
CT3	Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.
CT6	Compromiso pola calidade, o rigor, a responsabilidade e a honestidade no desenvolvemento do traballo así como nos seus resultados.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Deseñar unha investigación empírica de corte cuantitativo de forma rigorosa e traballando en equipo.	CB2 CG5 CE1 CT3 CT5 CT6
Saber realizar reflexións fundamentadas na observación de datos cuantitativos de forma crítica.	CB3 CE1

Contidos

Tema	
Tema 1. Mostraxe e uso de follas de cálculo para resumir información	1.1. Conceptos básicos de mostraxe. O rumbo de elección e o rumbo de medición. A idea da investigación. 1.2. Estatística descritiva. Fórmulas e porcentaxes. Representación gráfica. Táboas de dobre entrada.
Tema 2. Análise cuantitativa dos datos	2.1. Contrastes de hipóteses. Proba t. Diferenza de proporcións. Proba chi-cadrado. 2.2. Informe de investigación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

Prácticas con apoio das TIC	0	25	25
Traballo tutelado	0	32	32
Foros de discusión	0	18	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e de procedemento relacionadas coa asignatura. Desenvólvense a través de FaiTIC de maneira autónoma.
Traballo tutelado	A través de FaiTIC: lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización de pímulas e titorías en liña.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial a través da mensaxería do campus virtual.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e de procedemento relacionadas coa materi. Desenvólvense a través de FaiTIC de maneira autónoma.	85	CB2	CG5	CE1	CT5 CT6
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nunha contorna virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	15	CB2	CG5	CE1	CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que de estas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Hernández Sampieri R.; Fernández Collado C.; Baptista Lucio P., **Fundamentos de Metodología de la Investigación**, McGraw-Hill, 2007

Bibliografía Complementaria

Bogado D.S.; Bernardi E.A., **Manual de OpenOffice Calc**, GuGler, 2006

De La Cruz-Oré J.L., **¿Qué significan los grados de libertad?**, 2013

Lohr S.L., **Muestreo: Diseño y análisis**, Thomson, 2000

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Máster/P04M125V01209

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Proceso de Análise I: Técnicas Cualitativas/P04M125V01205

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPB no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade en liña. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada polo COVID- 19.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión da Información e Metodoloxía para a Elaboración de Resultados**

Materia	Xestión da Información e Metodoloxía para a Elaboración de Resultados			
Código	P04M125V01207			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José			
Profesorado	Álvarez Ballesteros, Marta Castro Rey, Héctor Carlos Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			
Descrición xeral	<p>A través desta materia faremos un percorrido polas fontes e recursos de información necesarios para abordar e defender un traballo de investigación, coñeceremos os pasos para realizar unha procura bibliográfica exitosa, así como un conxunto de aplicacións que vos axudarán a xestionar a información recuperada e mantervos ao día nos vosos temas de interese.</p> <p>Nun ambiente universitario como o noso, a maior aprendizaxe provén da experimentación e das boas prácticas que sexamos capaces de compartir con outros colegas, o cal neste tipo de cursos toma unha importancia decisiva.</p> <p>Neste sentido, e dado que a materia pretende ser eminentemente práctica, pedímosvos a vosa participación activa. Esa participación concrétase na lectura das unidades que conforman a materia, na vosa intervención nos foros e no chat expondo as vosas dúbidas e consultas e na realización das actividades prácticas que se expoñen.</p> <p>O obxectivo final é que os contidos desta materia séxanvos de utilidade tanto para a elaboración do traballo Fin de Máster como para o desenvolvemento da vosa carreira profesional. Desde agora, grazas pola vosa colaboración.</p> <p>Esperamos e desexamos que esta experiencia sexa en grao sumo satisfactoria para todos.</p>			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG4	Habilidade para recuperar e analizar información de diversas fontes.
CE2	Entender os fundamentos da xestión de información e documentación para o desenvolvemento, elaboración e defensa dunha investigación no eido das ciencias sociais tanto en castelán coma en inglés.
CT1	Capacidade de argumentar e defender ideas en base a criterios científicos.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT4	Capacidade para comunicarse con expertos do mesmo eido e doutros eidos afíns así como con públicos non especializados.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Saber emitir xuízos e reflexións de forma crítica a partir da información recompilada ante todo tipo de audiencia.	CB3 CT1 CT2 CT4
Saber xestionar información e recompilala nun documento científico.	CB2 CG4 CE2 CT1 CT4

Contidos

Tema	
Tema 1. Fontes e recursos de información en Ciencias Sociais	1.1. Clasificación das fontes de información 1.2. As bases de datos documentais 1.3. Outros recursos en Internet para investigadores en Ciencias Sociais 1.4. Fontes e recursos de información por tipo de documento
Tema 2. A procura bibliográfica e a xestión da información	2.1. Definición de procura bibliográfica 2.2. Etapas do proceso de procura 2.3. A elección dos termos de procura 2.4. O deseño da estratexia de procura 2.5. Xestión de referencias
Tema 3. Estrutura básica dos traballos de investigación e presentación de resultados	3.1. Estrutura básica: planificación, resumo, contido e formato 3.2. A comunicación oral 3.3. A comunicación escrita 3.4. Guías, esquemas e persoais 3.5. Erros frecuentes

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	43	43
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	32	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoevaluación, visualización píldoras y tutorías online
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.	100	CB2 CB3	CG4	CE2	CT1 CT2 CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en Faitic, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.
- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria de xuño-xullo a partir da adaptación que destas actividades realice o docente e cuxo contido será colocado na plataforma.
- Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.
- Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Carrizo Sainero, G., **La información en ciencias sociales**, Trea, 2000

Cordón García, J. A., **Las nuevas fuentes de información: Información y búsqueda documental en el contexto de la web 2.0.**, Pirámide, 2010

Cordón García, J. A., López Lucas, J., y Vaquero Pulido, J. R., **Manual de búsqueda documental y práctica bibliográfica**, Pirámide, 1999

Cruz Mundet, J. R., y Mikelarena Peña, F., **Información y documentación administrativa (2ª ed.)**, Tecnos, 2006

Maldonado Martínez, Á., y Rodríguez Yunta, L., **La información especializada en Internet directorio de recursos de interés académico y profesional (2ª ed. corr. y aum.)**, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2006

Torres Ramírez, Isabel de (coord.), **Las fuentes de información: Estudios teórico-prácticos**, Editorial Síntesis, 1999

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPD no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Inglés Aplicado á Xestión Pública**

Materia	Inglés Aplicado á Xestión Pública			
Código	P04M125V01208			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Inglés			
Departamento	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinador/a	Rodríguez Vázquez, Rosalía			
Profesorado	Rodríguez Vázquez, Rosalía			
Correo-e	rosalia@uvigo.es			
Web	http://www.faitic.es			
Descrición xeral	Este curso está especialmente dirixido a estudantes e profesionais do eido das ciencias sociais e ten como obxectivo a consolidación das súas competencias comunicativas en lingua inglesa, polo que se lles concederá particular importancia á comprensión e reprodución do idioma nun contexto académico.			

Competencias

Código	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CE2	Entender os fundamentos da xestión de información e documentación para o desenvolvemento, elaboración e defensa dunha investigación no eido das ciencias sociais tanto en castelán coma en inglés.
CT1	Capacidade de argumentar e defender ideas en base a criterios científicos.
CT4	Capacidade para comunicarse con expertos do mesmo eido e doutros eidos afíns así como con públicos non especializados.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
	CB3
	CB4
	CE2
	CT1
	CT4
	CT5

Contidos

Tema	
Unit 1: My surroundings	Grammar: Past and present tense review. Vocabulary: Describing your surroundings. Reading: Narrative tenses; describing cities. Listening: A survey. Writing: An online city guide. Academic essays: Governance.

Unit 2: Interpreting results and making predictions

Grammar: Talking about the future.

Vocabulary: Describing trends.

Reading and Writing: Analyzing a graph.

Listening: Advertising and the mass media.

Academic essays: Leadership.

Unit 3: Expressing opinions

Vocabulary: Expressing opinions.

Reading: Opinion essay.

Writing: Paragraphs and sentences.

Listening: The Internet changes to language.

Academic essays: Public management and public administration.

Summary (Units 1, 2, 3)

Speaking: Narrating past events, making predictions about the future, and expressing one's opinions.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0	6	6
Foros de discusión	0	5	5
Prácticas con apoio das TIC	0	60	60
Seminario	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Na primeira sesión o alumnado realizará un exame diagnóstico autocorrectivo para determinar o seu nivel.
Foros de discusión	Na plataforma da materia haberá dous foros: O primeiro será un Foro de Novas, onde a docente publicará notificacións sobre os contidos, calendario, exercicios, etc. O segundo será un Foro de Dúbdas, onde o alumnado poderá publicar mensaxes sobre cuestións específicas relacionadas cos contidos, metodoloxía e avaliación da materia, que serán contestadas pola docente.
Prácticas con apoio das TIC	Para cada unha das tres unidades que comprende o curso, haberá unha serie de exercicios e probas a través da plataforma, que o alumnado terá que completar e enviar en tempo e forma. A maior parte destas probas serán puntuadas.
Seminario	Cando sexa necesario, a docente convocará titorías virtuais para todo o alumnado para resolver dúbidas, obter e facilitar feedback e intercambiar impresións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Ademais dun medio de aprendizaxe, os foros serán utilizados para plantexar cuestións, dúbidas e facer suxerencias por parte do alumnado. A docente consultará os foros periodicamente e dará resposta ás cuestións plantexadas nos mesmos. Cando sexa necesario, a docente convocará titorías virtuais para todo o alumnado para resolver dúbidas, obter e facilitar feedback e intercambiar impresións. O alumnado poderá solicitar unha data e hora de atendimento online por medio do correo electrónico. O correo electrónico non será utilizado para sesións de titorías.
Seminario	Ademais dun medio de aprendizaxe, os foros serán utilizados para plantexar cuestións, dúbidas e facer suxerencias por parte do alumnado. A docente consultará os foros periodicamente e dará resposta ás cuestións plantexadas nos mesmos. Cando sexa necesario, a docente convocará titorías virtuais para todo o alumnado para resolver dúbidas, obter e facilitar feedback e intercambiar impresións. O alumnado poderá solicitar unha data e hora de atendimento online por medio do correo electrónico. O correo electrónico non será utilizado para sesións de titorías.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Prácticas con apoio das TIC	A meirande carga de traballo do curso consiste en exercicios (cuestionarios de gramática, vocabulario, lectura, escrita e escoita) e unha gravación de voz que o alumnado ten que completar como tarefas obrigatorias. Ademais, haberá un cuestionario final cun valor do 10% da nota final.	100	CB3 CB4	CE2	CT1 CT4 CT5
-----------------------------	---	-----	------------	-----	-------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A información sobre as actividades avaliativas está dispoñible no espazo da materia en MooVi, baixo a etiqueta Avaliación de cada tema.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo. Na convocatoria de xullo, realizarase unha proba a través da plataforma de teledocencia que computará como o 100% da nota.

Para a superación desta materia é necesario a lectura e asimilación dos textos vinculados a cada tema localizados na plataforma Faitic.

Ademais dos textos, o/a estudante terá acceso (directo/cita) a unha bibliografía complementaria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cowper, Anna, Susan White, Niamh Humphreys, Susan Kingsley, Anthony Cosgrove, Deborah Hobbs and Shei, **Open World B2**, 1, Cambridge, 2021

Lawley, Jim, **English Skills for independent learners. B2**, 1, UNED, CUP, 2010

Prodromou, Luke, **Grammar and vocabulary for Cambridge First : for students preparing for the Cambridge English First exam**, 2, Pearson, 2012

Murphy, Raymond, **English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate learners of English**, 4, CUP, 2015

McCarthy, Michael, **English vocabulary in use. Upper intermediate : vocabulary reference and practice with answers**, 4, CUP, 2017

English, Andrew K., **NorthStar 4. Reading & writing**, 4, Pearson, 2015

Slaght, John, **English for academic study : Reading & writing**, 1, Garnet, 2012

Campbell, Colin, **English for academic study : Listening**, 1, Garnet, 2012

Baker, Joanna, **Essential speaking skills : a handbook for English language**, 1, Continuum, 2003

Stott, Rebecca, Tory Young and Cordelia Bryan, **Speaking your mind : oral presentation and seminar skills**, 1, Longman, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPd no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta asignatura impártese na modalidade online. Xa que logo, non é necesaria a adaptación das metodoloxías nin das

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo de Fin de Máster**

Materia	Traballo de Fin de Máster			
Código	P04M125V01209			
Titulación	Máster Universitario en Dirección Pública e Liderado Institucional			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Mahou Lago, Xosé María			
Profesorado	Mahou Lago, Xosé María			
Correo-e	xmahou@uvigo.es			
Web	http://www.moovi.gal			
Descrición xeral	O TFM é a realización, por parte do alumnado, dunha memoria ou estudo sobre un tema de traballo ou investigación que lle será asignado e no que desenvolverá e aplicará coñecementos, capacidades e competencias adquiridos no Máster. O TFM pode ser elaborado ben individualmente, ben en equipo por un máximo de 3 alumnos/as.			
	Ademais de en o seu contexto ordinario, o TFM poderá desenvolverse no marco dun programa de mobilidade, dun convenio de intercambio con outra universidade ou dun convenio de colaboración con outra entidade.			
	O TFM é un traballo protexido pola Lei de Propiedade Intelectual. En consecuencia, a titularidade dos dereitos de propiedade intelectual corresponderá ao estudante que o realizou. Esa titularidade poderá compartirse cos/as titores/as, cotutores/as e/ou entidades públicas ou privadas ás que pertencen, nos termos e coas condicións previstas na lexislación vixente			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG1	Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no eido da xestión pública a través dunha investigación orixinal.
CG2	Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos con información limitada.
CG3	Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG4	Habilidade para recuperar e analizar información de diversas fontes.
CG5	Habilidade de aplicar coñecementos adquiridos nun traballo concreto ou nun proceso de investigación.
CG6	Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no eido da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.
CG7	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.
CG8	Capacidade para resolver problemas en contornos novas ou pouco coñecidas relacionados coa xestión pública.
CE1	Coñecer e aplicar a metodoloxía e deseño de investigación empírica nas ciencias sociais así como as súas principais técnicas cualitativas e cuantitativas.
CE2	Entender os fundamentos da xestión de información e documentación para o desenvolvemento, elaboración e defensa dunha investigación no eido das ciencias sociais tanto en castelán coma en inglés.
CE3	Coñecer as principais teorías políticas contemporáneas de xeito exhaustivo.
CE4	Coñecer os problemas asociados á práctica política nas democracias actuais.
CE5	Coñecer o estado actual dos estudos en Ciencia política e da administración.
CE6	Coñecer os efectos da globalización na política e sociedade.

CE7	Coñecer os principais paradigmas e enfoques teóricos tanto clásicos como actuais sobre dirección e xestión pública baixo unha perspectiva interdisciplinar de xeito sistemático e profundo.
CE8	Coñecer as teorías actuais sobre liderado, fundamentalmente público.
CE9	Proporcionar, no curso dunha investigación, unha perspectiva teórica novidosa para entender e explicar un fenómeno do edio da dirección e xestión pública.
CE10	Coñecer os compoñentes e lóxica interna de cada unha das fases das políticas públicas de xeito exhaustivo.
CE11	Xestionar e dirixir equipos de persoas seguindo os instrumentos proporcionados pola literatura especializada.
CE12	Coñecer as fontes teóricas e estratexias de negociación como medio para acadar acordos.
CE13	Deseñar, desenvolver e avaliar proxectos de goberno e administración electrónica.
CE14	Coñecer o papel fundamental que desempeñan as persoas dentro dunha organización como suxeitos de coñecemento para acadar a excelencia.
CE15	Coñecer o valor xerado polas organizacións públicas a través da súa estrutura e procesos de financiamento e orzamentación.
CT1	Capacidade de argumentar e defender ideas en base a criterios científicos.
CT2	Capacidade de crítica e auto-crítica.
CT3	Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.
CT4	Capacidade para comunicarse con expertos do mesmo eido e doutros eidos afíns así como con públicos non especializados.
CT5	Habilidade de aprendizaxe autodirixida e traballo autónomo no eido das ciencias sociais.
CT6	Compromiso pola calidade, o rigor, a responsabilidade e a honestidade no desenvolvemento do traballo así como nos seus resultados.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.	CB1
Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	CB2
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	CB3
Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.	CB4
Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida *autodirigido ou autónomo.	CB5
Capacidade de fomentar, en contextos académicos e profesionais, o avance do coñecemento no campo da xestión pública a través dunha investigación orixinal.	CG1
Capacidade de analizar, sintetizar e integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos con información limitada.	CG2
Capacidade de realizar reflexións e análises críticas sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	CG3
Habilidade para recuperar e analizar información de diversas fontes	CG4
Habilidade de aplicar coñecementos adquiridos nun traballo concreto ou nun proceso de investigación.	CG5
Habilidade para deseñar, crear, desenvolver e emprender proxectos innovadores no ámbito da xestión pública e das ciencias sociais en xeral.	CG6
Capacidade para xerar novas ideas (creatividade) que permita o avance do coñecemento da xestión pública.	CG7
Capacidade para resolver problemas en contornas novas ou pouco coñecidos relacionados coa xestión pública.	CG8
Coñecer e aplicar a metodoloxía e deseño de investigación empírica nas ciencias sociais así como as súas principais técnicas cualitativas e cuantitativas.	CE1
Entender os fundamentos da xestión de información e documentación para o desenvolvemento, elaboración e defensa dunha investigación no ámbito das ciencias sociais tanto en castelán como en inglés.	CE2
Coñecer as principais teorías políticas contemporáneas de forma exhaustiva.	CE3
Coñecer os problemas asociados á práctica política nas democracias actuais.	CE4
Coñecer o estado actual dos estudos en Ciencia política e da administración.	CE5
Coñecer os efectos da globalización na política e sociedade.	CE6
Coñecer os principais paradigmas e enfoques teóricos tanto clásicos como actuais sobre dirección e xestión pública baixo unha perspectiva interdisciplinar de forma sistemática e profunda.	CE7
Coñecer as teorías actuais sobre liderado, fundamentalmente público.	CE8
Proporcionar, no curso dunha investigación, unha perspectiva teórica nova para entender e explicar un fenómeno do ámbito da dirección e xestión pública.	CE9
Coñecer os compoñentes e lóxica interna de cada unha das fases das políticas públicas de forma exhaustiva.	CE10

Xestionar e dirixir equipos de persoas seguindo os instrumentos proporcionados pola literatura especializada.	CE11
Coñecer as fontes teóricas e estratexias de negociación como medio para alcanzar acordos.	CE12
Deseñar, desenvolver e avaliar proxectos de goberno e administración electrónica.	CE13
Coñecer o papel fundamental que desempeñan as persoas dentro dunha organización como suxeitos de coñecemento para alcanzar a súa excelencia.	CE14
Coñecer o valor xerado polas organizacións públicas a través da súa estrutura e procesos de financiamento e *presupuestación	CE15
Capacidade de argumentar e defender ideas en base a criterios científicos.	CT1
Capacidade de crítica e auto-crítica.	CT2
Capacidade de traballo en equipo interdisciplinar.	CT3
Capacidade para comunicarse con expertos do mesmo campo e doutros campos afíns, así como con públicos non especializados.	CT4
Habilidade de aprendizaxe *autodirigido e traballo autónomo no campo das ciencias sociais.	CT5
Compromiso pola calidade, o rigor, a responsabilidade e a honestidade no desenvolvemento do traballo así como nos seus resultados.	CT6

Contidos

Tema	
En función do tema do TFM decidido entre alumno/a e titor/a	En función do tema do TFM decidido entre alumno/a e titor/a

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	0	149	149
Presentación	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	A través de Faitic: Lectura de textos, actividades de autoavaliación, visualización pímulas e titorías online
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o tribunal do TFM ben de forma presencial /síncrono ou ben a través de vídeo (asíncrono). Máis información no espazo TFM en Moovi.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o tribunal do TFM ben de forma presencial /síncrono ou ben a través de vídeo (asíncrono). Máis información no espazo TFM en Moovi.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas do alumnado en relación con algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atención ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
PresentaciónExposición por parte do alumnado ante o tribunal do TFM ben de forma presencial /síncrono ou ben a través de vídeo (asíncrono). Máis información no espazo TFM en Moovi.	100	CB1 CG1 CE1 CB2 CG2 CE2 CB3 CG3 CE3 CB4 CG4 CE4 CB5 CG5 CG6 CG7 CG8

Outros comentarios sobre a Avaliación

- A información sobre a elaboración e defensa do TFM está dispoñible en Faitic.
- Exposición por parte do alumnado ante o tribunal do TFM ben de forma presencial ou ben a través de vídeo e

resposta a unha serie de preguntas. Máis información no espazo TFM en Faitic.

- O alumnado terá opción a presentarse á convocatoria extraordinaria (xullo).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Segundo a bibliografía recomendada polo/a docente e a buscada polo/a estudante.,

---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise Política: Institucións, Actores e Procesos/P04M125V01103

Auditoría e Avaliación Pública/P04M125V01110

Xestión de Coñecemento e Responsabilidade Social Corporativa/P04M125V01203

Xestión da Información e Metodoloxía para a Elaboración de Resultados/P04M125V01207

Inglés Aplicado á Xestión Pública/P04M125V01208

Innovación Administrativa e Modelos de Xestión de Servizos Públicos/P04M125V01106

A Dirección de Persoas como Eixo do Cambio nas Organizacións Públicas/P04M125V01107

Liderado Público. Xestión de Persoas e Equipos de Alto Rendemento/P04M125V01108

Novos Deseños Estratéxicos no Contexto do Goberno Electrónico/P04M125V01202

Paradigmas do Cambio Institucional: do Neoinstitucionalismo á Gobernanza/P04M125V01105

Políticas Públicas. Da Análise do Problema á Implementación/P04M125V01109

Proceso de Análise I: Técnicas Cualitativas/P04M125V01205

Proceso de Análise II: Técnicas Cuantitativas/P04M125V01206

Retos da Gobernanza: Corrupción e Desafección Política/P04M125V01102

Temas Actuais na Política Internacional: Globalización e Procesos de Integración/P04M125V01104

Teoría Política Contemporánea/P04M125V01101

Teoría e Técnicas de Negociación Sociopolítica: Xeración de Consenso e Confianza/P04M125V01201

Valor Público, Administración Financeira e Presupostaria/P04M125V01204

Outros comentarios

A defensa e avaliación do TFM require que o/o alumno/a supere a totalidade das restantes materias correspondentes ao plan de estudos do Máster. Excepcionalmente, a Comisión Académica poderá autorizar a defensa e avaliación a aqueles/as estudantes que, como máximo, lle queden 6 ECTS.

Será requisito necesario para o desenvolvemento da materia que o profesorado da mesma poida dispor dunha FOTOGRAFÍA actualizada do alumnado que deberán subir á plataforma a comezos de curso, e sempre antes do día 30 de setembro.

A única finalidade do tratamento deste dato é que o profesorado da materia poida verificar a identidade do alumnado matriculado na mesma.

A base de lexitimación para o tratamento deste dato realízase en aplicación do disposto no artigo 6.1e) do RXPDP no que o tratamento é necesario para o exercicio do poder públicos conferidos ao responsable do tratamento baseados no artigo 9 da Lei 39/2015, de 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas e no artigo 25.7 do RD 1791/2010, de 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario.

O acceso á imaxe e aos datos persoais do alumnado só é permitido ao profesorado de cada materia para a realización das actividades académicas indicadas nesta guía docente e non serán utilizados nin divulgados para ningunha outra finalidade, debendo gardar o correspondente deber de confidencialidade dos mesmos.

Máis información: <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

Plan de Continxencias

Descrición

Esta materia impártese baixo modalidade online. Polo tanto, non é necesario a adaptación das metodoloxías nin das probas de avaliación ante unha posible alerta sanitaria provocada pola COVID- 19.

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento

da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional
